



## ANDRES RATTASEPP

Mentorkoolituse programmi saab sisustada vastavalt kutsuja soovile mentori pakutavate võimaluste piires:

- Tohutöö traditsiooni, ajaloo ja traditsiooniliste tohust esemete tutvustus. Loengu vormis koos PP esitlusega. Tohutöö rakendamise võimalused ja raskused ettevõtluses, diskussioon.
- Võimalusel st sobiva kasiku olemasolul, tohu kogumise, ettevalmistamise, hoiustamise demonstratsioon. Kogumisega seotud eetilised, esteetilised, emotsionaalsed ja seadusandlikud aspektid
- Praktiline tohutöö. Lihtsamad tohust esemed, mis sobivad õpetamiseks ka lastele koolitunnis. Valik: tohukuubik kõristi, käepidemega või ilma, väike karjavile, helmed, erinevas tehnikas noetuped.
- Näidistund õpetajatele "Tohutöö lõkke ääres"
- Praktiline tohutöö. Punumistehnikas eseme valmistamine. Valik: soolatoos, korvike, väike märss. Kasuks tuleb eelnev puukooretöö või muude materjalidega punumistehnika kogemus. Eseme valmistamiseks kulub 3-6t, grupi suurus kuni 10 inimest.

**Andres Rattasepp** (sünd. 1970) lõpetas 2003. aastal Tallinna Pedagoogikaülikooli kunstiõpetuse ja joonestamise õppetaja erialal. 2014. aastal kaitses TÜ Viljandi

Kultuuriakadeemias Pärandtehnoloogia õppekaval magistritöö teemal "Kasetohust punutud eesti märsside tehnoloogilised eripärad, valmistamine ning tänapäevased rakendamisvõimalused". Andres on töötanud käsitöö- ja tehnoloogiaõpetajana, juhendanud täiskasvanud õpilasi Tartu Rahvaülikoolis ja erinevates töötubades. Koos abikaasa Imbiga asutas MTÜ Luiga Käsitöötalu, mille põhieesmärk on nn meestekäsitöö edendamine ja populariseerimine.

Kasetohust punutud esemete valik Põhja-Euraasia aladel, kus neid traditsiooniliselt on valmistatud, on olnud ülimalt lai – lihtsatest mänguasjadest jalatsite ja märssideni välja. Eestis on kasetohust punumise tehnikaid kasutatud peamiselt riigi kirde- ja kaguosas, kuid elementaarsed puukooretöö oskused kuulusid ilmselt iga Eesti taluomaniku oskuste hulka.

Kasetohust märss on eestlasele vast kõige tuttavam kasutohust ese, kuigi selle aktiivne kasutamine on jäänud enam kui sajandi tagusesse aega. Eestis kanti märssi enamasti paelaga üle õla. Märsse kasutasid peamiselt põllumehed ja karjased toidumoona kaasavõtmiseks põllule või karjamaale. Märsi punumise oskuse isalt pojale ja meistritlt õpipoisile edasi kandmise järjepidevus on katkenud ja selle oskuse taastamine on nõudnud põhjalikku uurimistööd ning praktiseerimist.